

Referat af 5. Europaudvalgsmøde onsdag den 25. oktober 2006 kl. 9.10

Til stede: Elisabeth Arnold (RV) formand, Charlotte Antonsen (V) næstformand, Erling Bonnesen (V), Ellen Trane Nørby (V), Jens Hald Madsen (V), Birgitte Josefsen (V), Morten Messerschmidt (DF), Svend Auken (S), Jens Christian Lund (S), Lone Dybkjær (RV), Anne Grete Holmsgaard (SF).

Desuden deltog statsminister Anders Fogh Rasmussen.

Punkt 1. Afrapportering af uformelt EU-topmøde i Lahti den 20. oktober 2006

Statsministeren: Topmødets tre hovedemner var som ventet energi, innovation og forholdet til Rusland. Lad mig tage dem i den rækkefølge.

For det første energi. Vores drøftelse var især koncentreret om EU's energipolitik i forhold til andre lande. Men vi kom også ind på EU's egen interne energipolitik, og jeg benyttede lejligheden til direkte over for kollegerne at præsentere det danske energiudspil, som vi tidligere har sendt til Kommissionen og i øvrigt også til de andre medlemslande.

Det er klart, at energipolitikken er en af de store udfordringer for EU i de kommende år. Drøftelsen bekræftede, at der er en bred, fælles vilje til at styrke EU's energipolitik både internt og i forhold til lande uden for EU.

Flere lande pegede ligesom Danmark på, at en effektiv intern energipolitik er en forudsætning for en effektiv ekstern energipolitik. Jeg fornemmede i det hele taget en bred opbakning til principperne i det danske energiudspil. Men jeg må også sige lige ud, at det danske energiudspil i nogle medlemslandes øjne er meget ambitiøst.

Omkring den eksterne dimension af energipolitikken var særligt forholdet til Rusland i fokus. Det er sådan, at en meget stor – og i øvrigt stigende – del af EU's olie og gas kommer fra Rusland. Men det var også klart, at Rusland så langt fra er den eneste væsentlige partner på energiområdet.

Der blev under drøftelsen lagt vægt på behovet for spredning af EU's energiforsyning – både geografisk og i forhold til energityper – simpelt hen for at reducere afhængigheden. Der blev også lagt stor vægt på vigtigheden af, at EU står sammen i politikken over for andre lande. Det er en forudsætning for en effektiv varetagelse af de energiinteresser, som EU-landene har. Ellers

ender det – for at sige det meget lige ud – med, at EU-landene simpelt hen bliver spillet ud imod hinanden. Der var også flere, der pegede på, at EU også i forholdet til tredjelande bør lægge vægt på energieffektivitet. Flere lande nævnte i den forbindelse de gode erfaringer, som en række lande – herunder Danmark – har på det område. Endelig var der flere – herunder jeg selv – der fremhævede klimapolitikken. Det er min forståelse, at det er noget, Tyskland vil følge op på under det kommende EU-formandskab i foråret.

Det andet dagsordenspunkt drejede sig om innovation. Her var der især fire spørgsmål, der blev taget op:

For det første det Europæiske Teknologiiinstitut. Kommissionen har nu fremlagt et konkret forslag. Der var på mødet enighed om, at EU's ministerråd nu skal arbejde med de nærmere detaljer omkring, hvordan instituttet skal se ud.

For det andet de såkaldte intellektuelle ejendomsrettigheder. Efter den drøftelse, vi havde, er der nu lagt op til, at Kommissionen vil komme med et konkret udspil til forårstopmødet i marts måned næste år. Et udspil, der skal få os ud af det dødvande, vi alt for længe har befundet os i.

For det tredje de såkaldte fælles teknologiplatforme, som skal fremme forskning inden for strategisk vigtige områder som f.eks. energieffektivitet, innovativ medicin og mobilteknologi. Her var der bred politisk støtte til det videre arbejde med disse teknologiplatforme.

For det fjerde fælles europæiske standarder inden for f.eks. mobilteknologi og i forhold til energi- eller miljøkrav. Der var på mødet enighed om, at der bør gøres hurtige fremskridt, og at Kommissionen sammen med industrien skal arbejde på at effektivisere standardiseringsarbejdet.

Hovedbegivenheden på topmødet var som ventet drøftelsen med præsident Putin under middagen.

Der var i EU-kredsen enighed om, at EU nu skal gå ind i forhandlinger med Rusland om en ny partnerskabs- og samarbejdsaftale, og der var enighed om, at aftalen for så vidt angår energisamarbejdet bør indeholde de principper, der ligger bag det energicharter, som Rusland endnu ikke har ratificeret.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at der helt op til topmødet var tvivl om, hvorledes Polen ville forholde sig til spørgsmålet om Ruslands manglende ratifikation af energicharteret. Det var da også et af de emner, som den polske præsident og jeg brugte en del tid på under vores møde i Warszawa dagen før topmødet, i torsdags. Men jeg må sige, at Polen håndterede sagen meget fornuftigt i Lahti. I det hele taget synes jeg, det var meget positivt, at EU i så høj grad var i stand til at tale med én stemme under mødet med præsident Putin. Det er en vigtig forudsætning for, at EU kan føre en virkningsfuld politik og

sætte sig igennem internationalt.

Den finske statsminister Vanhanen kom i sit indlæg til præsident Putin på vegne af alle medlemsstaterne ind på bl.a. situationen i Georgien og mordet på den russiske journalist Anna Politkovskaja. I mit eget indlæg kom jeg bl.a. ind på de krav, vi fra EU's side må stille til principperne i en energiaftale med Rusland, samt på situationen i Tjetjenien.

Foruden de tre hovedemner vil jeg nævne, at der også på spansk foranledning var en kort drøftelse af den ulovlige indvandring via Middelhavet, og at premierminister Blair kort tog situationen i Darfur op.

Det finske formandskab oplyste i den forbindelse, at spørgsmålet om ulovlig indvandring vil blive taget op på topmødet i december. Der var bred enighed om, at den ulovlige indvandring er en fælles udfordring, som det er vigtigt også at finde fælles løsninger på. Dels på det korte sigt i form af en styrkelse af EU's grænseagentur, FRONTEX, og det operationelle samarbejde omkring håndteringen af den illegale indvandring. Dels på det længere sigt igennem en styrket nærområdeindsats og et styrket samarbejde med de afrikanske lande.

Alt i alt mener jeg, at der var tale om et godt og konstruktivt uformelt topmøde. Der blev ikke truffet formelle beslutninger. Men mødet pegede fremad og vil være med til at sætte dagsordenen for arbejdet i den kommende tid på en række konkrete punkter. Det gælder ikke mindst på energiområdet. Her tror jeg, vi fra dansk side med vores energiudspil vil have gode muligheder for at få indflydelse på drøftelserne om en ny EU-energi strategi frem mod forårstopmødet i marts måned.

Svend Auken glædede sig over, at energidrøftelsen tilsyneladende var blevet så konstruktiv, som den var. Han mindede om, at Socialdemokraterne længe har foreslået regeringen at prøve med danske udspil, og glædede sig over, at man var blevet enige om et sådant udspil, og at det var blevet så konstruktivt. Svend Auken henviste til, at der tit er en bekymring for, om små lande kan tale med om meget store emner, men pegede på, at erfaringen viser, at når man faktisk gennemarbejder noget og har gode erfaringer selv, så har det en gavnlig effekt. Han tilføjede, at man måske også på andre områder burde overveje, om man kan gøre noget tilsvarende.

Svend Auken sagde, at det store spørgsmål er, om EU-landene overhovedet kan blive enige om en fælles politik, idet han henviste til, at hidtil har visse medlemsstater stået meget stejlt på, at det forhold, at man selv vælger sine energikilder – hvilket jo er traktatfæstet – betyder, at så kan der ikke laves en fælles energipolitik. Svend Auken spurgte på den baggrund, om vi nu tror, at det vil være muligt at lave en egentlig fælles energipolitik i Europa med det mål at nedbringe afhængigheden af import – eller nedbringe stignin-

gen i importafhængigheden – og opfylde klimamålsætninger og skabe nye arbejdspladser, hvilket jo er den tredobbelte vindingsituation, vi ønsker. I givet fald ville han gerne vide, hvad tidsplanen er. Svend Auken tilføjede, at han selv var optimist.

Svend Auken pegede på, at når vi taler om innovation, er det vigtigt, at energi og miljø ikke bare kommer ind i form af standardiseringer, men at man også får øje på, at der her er kæmpe teknologiske muligheder for samarbejde i Europa.

Med hensyn til intellektuelle ejendomsrettigheder ville Svend Auken gerne have statsministeren til at sige lidt om, hvorvidt der er tale om et tveægget sværd. På den ene side skal vi beskytte opfindelser. På den anden side risikerer alle disse patenter at stå i vejen for en tilstrækkelig idéudvikling og konkurrence. Svend Auken tilføjede, at vi har brugt megen tid på at se på facilitering af softwareområdet og fra dansk side har presset på for at få en så liberal faciliteringspolitik som mulig.

Svend Auken bad statsministeren fortælle lidt mere om det Europæiske Teknologiiinstitut.

Med hensyn til mødet med præsident Putin henviste Svend Auken til, at der har stået i pressen, at statsministeren sammen med en række andre lande havde en lidt mere aggressiv profil end den, der var lagt op til fra den finske statsministers side – og endda var blevet rost for det i pressen. Men han forstod, at det ikke havde været tilfældet, idet statsministeren sagde, man førte én fælles linje. Svend Auken tilføjede, at hvis sådan noget skal lykkes over for præsident Putin, at det vigtigt, at EU taler med én stemme.

Svend Auken henviste til, at Danmark har interesse i et godt samarbejdsforhold til russerne på energiområdet og har en meget stærk interesse i samarbejdet i Østersøen. Der er ingen tvivl om, at det er langt bedre, at det er EU, der konfronterer russerne, end at hvert af nabolandene, som er meget mindre, står alene over for russerne.

Svend Auken betegnede det som naturligt, at spanierne tog indvandringsspørgsmålet op, og at Blair nævnte Darfur, men spurgte, om den forfærdelige situation i Mellemøsten slet ikke blev berørt under drøftelserne.

Alt i alt sagde Svend Auken, at Socialdemokraterne var vældig godt tilfreds med forløbet af topmødet.

Anne Grete Holmsgaard troede, der var gode muligheder for, at Danmark kunne få indflydelse på det papir, der skulle forberedes om energi til forårstopmødet, og spurgte, hvad Danmarks strategi i den sammenhæng er, hvordan de danske ministre ved offensive initiativer vil sikre os indflydelse.

Statsministeren havde nævnt, at der var nogle lande, der syntes, det danske udspil var meget ambitiøst. Var der nogen, der sagde det direkte?

Hvilke lande var der tale om?

I forbindelse med partnerskabsaftalen med Rusland havde statsministeren nævnt, at man også burde stille krav om energieffektivitet. Anne Grete Holmsgaard ville gerne vide, hvordan det vil ske, hvad Danmark går efter. Hvad er prioriteten, hvad er det vigtigste for regeringen i det charter?

Til sidst spurgte Anne Grete Holmsgaard vedrørende intellektuelle ejendomsrettigheder, hvilke rammer Kommissionen havde fået for det, der skal fremlægges. Er det øget beskyttelse, er det hensigtsmæssig facilitering, eller er det en mere åben holdning? Vil EU-patentet, hvor Kommissionen led nederlag sidste år, komme op igen?

Charlotte Antonsen syntes også, det set udefra så ud til, at det havde været et godt topmøde, ikke mindst for vort udspil på energiområdet. Hun mente, det var vigtigt, at vi som et lille land ikke kunne mistænkes for at have alle mulige skjulte dagsordener.

Hun havde forstået, at statsministeren havde talt klart om demokratiet i Rusland, men hun havde ikke set nogen steder, at statsministeren skulle være gået uden for den fælles linje. Hun pointerede, at det er utrolig vigtigt over for Rusland at trutte i trompeten og ikke bare se igennem fingre med eklatante brud på fundamentale rettigheder.

Charlotte Antonsen spurgte, om det er noget, der påvirker Putin, eller er han helt ”stone face”? Hun mente, at når vi i den europæiske kreds understreger, hvor stor vægt vi lægger på ytringsfrihed og grundlæggende rettigheder, må det have indflydelse på Rusland, selv om de i øjeblikket vælger at gå lidt deres egne veje.

Lone Dybkjær tilsluttede sig Anne Grete Holmsgaards spørgsmål om vore muligheder for at få indflydelse på EU's energipolitik og spurgte, hvad vi helt præcist kan gøre i forhold til Kommissionen.

Hun gik ud fra, at det Europæiske Teknologiiinstitut ikke var noget, der var drøftet særlig meget, og nævnte, at hun havde indkaldt videnskabsminister Helge Sander til et samråd om den videre udvikling af instituttet og Danmarks rolle heri.

Lone Dybkjær spurgte, hvordan statsministeren vurderer præsident Putin – som hun personligt altid havde været en smule skeptisk over for – i relation til energiaftalerne. Spiller russerne med musklerne, fordi de sidder på så stor en del af energiforsyningen til EU?

Elisabeth Arnold sagde med hensyn til den ulovlige indvandring, som statsministeren havde sagt ville komme op på topmødet i december, at det undrede hende, at man igen og igen henviste til EU's grænseagentur, idet hun mente, det var svært at forestille sig, at det kunne have nogen som helst positiv indflydelse på længere sigt, når man tog geografien i området i betragt-

ning, herunder de caribiske øer og Spaniens enormt lange kyststrækning over for Afrika. Man kan jo ikke sætte pigtråd på alle strandene. Derfor må man gøre noget mere langsigtet for at forbedre situationen i Afrika.

Endelig spurgte hun til meldingerne om, at UK vil lave restriktioner over for rumænsk og bulgarsk arbejdskraft, og spurgte, om det kun skal gælde de to nye medlemslande eller også de 10 medlemslande fra 2004? Elisabeth Arnold tilføjede, at hvis det ikke var noget, der var blevet berørt under topmødet, kunne man diskutere det en anden gang.

Statsministeren beskæftigede sig først med de mange spørgsmål vedrørende energi. Han mente, Svend Auken havde ret i, at små lande også bør tale med om store emner, og man kan godt få indflydelse, hvis man kommer med gennemarbejdede oplæg og i øvrigt følger det til dørs med en solid arbejdsindsats og gode argumenter. Han tilføjede, at Danmark har adskillige eksempler på, at det kan lade sig gøre, og nævnte som eksempel, at vi havde fået øget bevillingerne til forskning og udvikling kraftigt. Han ville ikke udelukke, at man på andre områder kunne gøre det samme, og tilføjede, at det er en betydelig styrke, at vi kan henvise til, at der står et meget bredt flertal i Folketinget bag vort udspil.

Med hensyn til om det er muligt at blive enige om en egentlig fælles energipolitik, sagde statsministeren, at det ser ud til, at der er en vilje til at formulere en mere fælles energipolitik, men han erkendte, at netop energipolitikken er meget præget af nationale interesser. Derfor vil det kræve en betydelig indsats at nå fremskridt. Statsministeren henviste til, at da denne diskussion startede sidste efterår, var det faktisk første gang, der for alvor blev vist politisk vilje til at gøre noget ved det på EU-niveau, og i løbet af det år, der var gået, mente han, sagen var modnet ganske betydeligt. Med hensyn til tidsplanen sagde statsministeren, at forårstopmødet er den første milesten. Det vil så vise sig, hvor langt man kan komme. Vi skal prøve at få størst mulig indflydelse på det oplæg, Kommissionen skal komme med.

Med hensyn til det spørgsmål om, hvad den danske strategi i den forbindelse er, som både Anne Grete Holmsgaard og Lone Dybkjær stillede, sagde statsministeren, at det nok var noget, det var rigtigst at snakke om i al stilfærdighed. Strategien ville selvfølgelig have det sigte at få størst mulig indflydelse.

I anledning af Anne Grete Holmsgaards spørgsmål om, hvem der direkte havde betegnet det danske udspil som meget ambitiøst, svarede statsministeren, at det ikke ville være rigtigst at referere, hvad de enkelte regeringschefer havde sagt på et møde af denne uformelle karakter, men tilføjede, at vi jo alle sammen ved, at når f.eks. anvendelsen af vedvarende energi i EU i dag ligger på 6 pct., er det et meget ambitiøst mål, Danmark har opstillet – også

selvom det ikke bare er teori, for vi har selv opnået det, sagde statsministeren. Derfor var han optimistisk med hensyn til at få indflydelse på Kommissionens udspil.

Det var svært på nuværende tidspunkt at give et klart svar på Anne Grete Holmsgaards spørgsmål om, hvordan vi i aftaler med tredjelande sikrer energieffektivitet. Statsministeren gjorde opmærksom på, at der eksisterer et energicharter, så han gik ud fra, at det var den kommende aftale med Rusland, Anne Grete Holmsgaard tænkte på. De mål, vi har sat os i den interne energipolitik, skal vi også stræbe efter at nå i den udadvendte energipolitik.

Statsministeren ville ikke referere, hvad de enkelte kolleger havde sagt under middagen med præsident Putin, eller hvad Putin havde sagt, men han kunne sige, hvad han selv havde sagt. Han havde sagt tre ting: For det første bakkede han fuldstændigt op om det, statsminister Vanhanen og kommissionsformand Barroso havde sagt på EU's vegne. Han kunne underskrive alt, hvad de havde sagt, og at EU talte med én stemme. For det andet gjorde han det klart, hvilke principper han syntes, der skulle være i en ny energiaftale mellem Rusland og EU. Her fulgte han fuldstændig det, som kommissionsformanden og flere af kollegerne havde sagt. For det tredje understregede han, at det var væsentligt at udvikle en strategisk partnerskabsaftale mellem EU og Rusland, som også var baseret på de demokratiske værdier og frihed, som vi lægger megen vægt på, herunder respekten for menneskerettigheder.

Statsministeren sagde i forlængelse af det, han lige havde sagt om middagen med præsident Putin, i sit svar til Charlotte Antonsen, at det, han havde sagt, lå inden for rammerne af den fælles EU-linje, men hver enkelt kan jo godt finde noget, som man gerne vil betone.

Statsministeren var ikke i stand til at analysere, hvordan alle disse ting havde påvirket præsident Putin, men mente, det under alle omstændigheder var nyttigt med en sådan meningsudveksling, og tilføjede, at han syntes, man havde haft en meget god, direkte og åbenhjertig meningsudveksling under mødet.

Derefter gik statsministeren over til at besvare de øvrige spørgsmål, der var stillet. Han bekræftede over for Svend Auken og Anne Grete Holmsgaard og andre, der havde været inde på det, at man ikke havde været særligt langt nede i detaljerne om intellektuelle rettigheder, men det, man i særlig grad interesserede sig for i denne fase vedrørende patenter var at få reduceret omkostningerne ved at tage patent. Som Svend Auken pegede på, var vi med hensyn til patenter i et dilemma. På den ene side skal man beskytte sine forskere, på den anden side er patenter også med til i et vist omfang at lægge en begrænsning på den fortsatte udvikling og fornyelse. Det emne havde man slet ikke diskuteret på topmødet, men man havde givet grønt lys for, at Kommissi-

onen arbejder videre med at få reduceret omkostningerne, som er fem gange så høje i Europa som i USA. Statsministeren pegede på, at det er med til at hæmme innovationen, at det er så omkostningskrævende og besværligt bureaukratisk at tage patenter i Europa. Derfor er der en hel masse virksomheder, der afstår fra det.

Vedrørende det Europæiske Teknologiiinstitut, som bl.a. Svend Auken havde været inde på, bekræftede statsministeren det, Lone Dybkjær havde sagt om, at der ikke havde været nogen dybtgående diskussion af det på topmødet, men der var givet grønt lys til, at Kommissionen arbejder videre med henblik på den konkrete etablering. Statsministeren pointerede, at der er tale om en forholdsvis lille central enhed, idet instituttet i høj grad skal være netbaseret og decentral, således at universiteter og andre rundt om i EU-landene kan byde ind på at være med i instituttet, baseret på kvalitet. Han tilføjede, at danske universiteter selvfølgelig nu må sikre, at de kommer med. Statsministeren syntes, det var en god idé, som Lone Dybkjær nævnte, at tage en drøftelse med videnskabsministeren om sagen.

Spørgsmålet om Mellemøsten, som Svend Auken havde rejst, fik man ikke lejlighed til at drøfte på topmødet.

Statsministeren var fuldstændig enig med Elisabeth Arnold i, at det ikke var nok, at man havde et grænseagentur – med ganske få medarbejdere. Han nævnte de tanker, der er om at etablere et udrykningshold af grænsevagter, som man kan sende ud og hjælpe lande, der har særlige problemer. Han nævnte ligeledes den fond, som Kommissionen har planer om at etablere med penge, der kan gives til lande, der har behov for at få forstærket den ydre grænsekontrol. Han var ligeledes enig med Elisabeth Arnold i, at man ikke kan diskutere ulovlig indvandring uden samtidig at diskutere, hvordan man kan sætte ind over for årsagerne hertil. Det handler i høj grad om at skabe bedre økonomiske og sociale vilkår i Afrika.

Storbritanniens regler for import af arbejdskraft fra Rumænien og Bulgarien blev ikke drøftet på topmødet, og statsministeren havde ikke nærmere kendskab til de britiske planer.

Lone Dybkjær spurgte i lyset af det, statsministeren sagde om, at der var gode eksempler på, at man kunne få indflydelse, hvis man fremlagde gennemarbejdede forslag, og om et af de emner, man kunne tage op, ikke var landbrugsstøtteordningerne. Det ville hun opfordre regeringen til at arbejde med, idet det store problem er, hvordan man i 2013 får skåret landbrugsstøtten ned.

Hun forstod statsministeren svar vedrørende strategien for at få mest mulig indflydelse på den fremtidige energipolitik, sådan, at det mente han ikke, han kunne udtale sig om i et åbent møde. Derfor spurgte hun, hvilke

ministre man skulle indkalde til et lukket samråd om emnet, idet hun påpegede, at Europaudvalget ikke kunne sidde med hænderne i skødet, indtil Kommissionen kom med sit udspil. Hun tilføjede, at man også kunne drøfte det med de europæiske kolleger.

Med hensyn til patenter spurgte Lone Dybkjær, om det er de store oversættelsesomkostninger, der er skyld i, at patentsager i Europa er så dyre. Hun tilføjede, at hun ikke kunne huske, hvordan det var endt med diskussionen om, hvor mange sprog patenterne skulle oversættes til, og hvis statsministeren heller ikke kunne huske det, kunne kun stille et skriftligt spørgsmål.

Anne Grete Holmsgaard spurgte, om statsministerens manglende lyst til at svare på spørgsmålet om den danske strategi med hensyn til energiudspillet skyldtes, at der var tale om et åbent møde. Eller om den skyldes, at vi ikke rigtig har nogen strategi. Hun ville gerne vide, hvem i regeringen der har den udfarende kraft i den sag.

Svend Auken mindede om, at statsministeren var midt i et hamskifte i energispørgsmålet, så man måtte give ham lidt tid. Han gik ud fra, at de partier, der bakkede op om det danske energiudspil, måtte tale sammen først. Så kunne der på et senere tidspunkt blive tale om et samråd.

Svend Auken gentog sit spørgsmål om Østersøen, idet han gjorde opmærksom på, at samtlige lande omkring Østersøen er medlemmer af EU, undtagen Rusland. Vi har en vital interesse i, at vi også kan få Østersøen med i en aftale med Rusland.

Svend Auken henviste til, at det bilaterale forhold mellem Danmark og Rusland ikke har været godt siden efteråret 2002, men nævnte, at Folketingets Præsidium havde været på besøg i Rusland og havde inviteret formanden for думаen på et genbesøg. Han slog til lyd for, at man forsøgte at genoprette ordentlige samarbejdsforhold mellem Rusland og Danmark.

Med hensyn til muligheden for flere danske initiativer sagde Svend Auken, at det også var noget, man måtte snakke om i den kreds, der står bag den fælles politik. Han tilføjede, at man i forbindelse med det tyske formandskab – som jo skal forholde sig til afslutningen af det andet år i tænkepausen – kunne overveje, hvordan man kan styrke samarbejdet, også selv om man måske ikke får gennemført den helt store reform af traktatteksterne. Svend Auken tilføjede, at landbrugsstøtten, som Lone Dybkjær nævnte, naturligvis også er meget vigtig, og henviste til, at man skal tale om den i 2009 i forbindelse med midtvejsevalueringen. Også her kan det være meget klogt, at vi fra dansk side er aktive.

Formanden pegede på, at man nu bevægede sig uden for det, der var på dagsordenen, nemlig afrapportering fra topmødet.

Svend Auken replicerede, at han blot havde givet tilslutning til den

idé, Lone Dybkjær var kommet med.

Statsministeren svarede Lone Dybkjær, at problemerne med patent hænger sammen med, at der ikke er opnået enighed om et såkaldt europæisk patent, og hovedanstødsstenen er her netop, hvor mange sprog et sådant patent skal oversættes til. Statsministeren tilføjede, at Kommissionen nu prøver at finde en anden vej frem – med det sigte at reducere omkostningerne. Statsministeren gav Lone Dybkjær ret i, at spørgsmålet er meget teknisk, og derfor kunne det godt lønne sig at stille et skriftligt spørgsmål vedrørende det fælles-europæiske patent.

Statsministeren gav Svend Auken ret i, at de partier, der stod bag regeringens energiudspil, måtte snakke sammen om den nærmere strategi. Der var tale om en bred kreds af ministre, ikke blot en enkelt minister. Han syntes heller ikke, man skulle glemme at engagere de danske medlemmer af Europa-Parlamentet.

Statsministeren var helt enig med Svend Auken i, at netop fordi Rusland er det eneste land omkring Østersøen, som ikke er medlem af EU, er en fælles optræden over for Rusland overordentlig vigtig.

Statsministeren syntes, Danmark havde et udmærket forhold til Rusland, selv om det var korrekt, at tilbage i efteråret 2002 kom der en kurre på tråden, i anledning af at der blev afholdt en konference i København, som man ikke brød sig om fra russisk side. Han tilføjede, at det kunne vi ikke gøre så meget ved, da den blev afholdt efter de regler, der gælder i et frit demokratisk samfund. Han mente dog, det var lykkedes at genskabe et fornuftigt samtaleforhold til Rusland, og tilføjede, at russerne er fuldstændig klar over, at den danske position er, at der bør udvikles et stadigt stærkere strategisk partnerskab mellem EU og Rusland, men at vi selvfølgelig lægger megen vægt på, at et sådant partnerskab er baseret på de grundlæggende principper om frihed, demokrati og menneskerettigheder.

Statsministeren sluttede med at sige, at det kan lønne sig, at Danmark med mellemrum kommer med konkrete, gennearbejdede udspil. Hvordan og hvornår syntes han, man måtte overveje nærmere.

Punkt 2. Eventuelt

Formanden fik tilmeldinger til rejsen til Berlin.

Hun nævnte, at EU-sekretariatet holdt seminar i slutningen af ugen, men sagde, at der ville være betjening af Europaudvalget på mødet på fredag.

Mødet slut kl. 10.05.

Ref.: BE/ak